Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 239 Joi 31 August 1944
6 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂŢI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 4[illegible] lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. [illegible]
lei-12 l. 900. RADIO-U.
6 l. 600 lei 12 l. 1000.
Z. ŞTIINŢEI 6 l. 600-12
l. 1000 Rb. VESELIA 6 l.
[illegible]-12 l. 800 lei
IN SUFLET 6 l.
[illegible]-12 l. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

Trupele biruitoare ale armatei roşii au intrat ieri în Capitală. Tinere, viguroase, admirabil echipate, încadrate într'o disciplină desăvârşită ele aduc nu numai mândria liniştită a unor strălucite victorii, ci şi conştiinţa unei misiuni de eliberare împotriva unui duşman detestat pe tot întinsul lumii.

Populaţia Capitalei le-a salutat cu sincera bucurie a liniştei şi siguranţei dobândite şi cu acel sentiment de încredere dictat de omenia adâncă a poporului românesc.

La rândul nostru — alături de populaţia ţării — le aducem omagiul admiraţiei ce li se datorează pentru uriaşa lor contribuţie la eliberarea Europei, odată cu expresia convingerii noastre că la ea se va adăuga sentimentul gratitudinii noastre pentru sprijinul lor în lupta pentru graniţele Ardealului unit pentru veşnicie.

De aci — de pe teritoriul românesc — ele pornesc să culeagă lauri noi în războiul pentru liberarea Europei. De astăzi înainte vom lupta alături de ele: vom aduce şi noi — după atâtea sacrificii nedrepte, impuse prin silnicie — contribuţia noastră la lupta Naţiunilor Unite pentru libertate şi la desrobirea definitivă a Ardealului mutilat în unitatea lui românească.

Sânge tânăr va curge pe noui câmpuri de luptă pentru triumful unei cauze comune. Sângele lor şi al nostru. El va sta la temelia unei legături noui, pe care o dorim din toată inima, sinceră, încrezătoare şi trainică, între marea Republică vecină şi naţiunea noastră, însetată de pace, de dreptate şi de libertate.

Le urăm ca victoria să le călăuzească paşii pe drumul cel mai scurt spre prăbuşirea finală a duşmanului comun, spre o nouă rânduială mai bună şi mai dreaptă a lumii şi spre pace.

RUPEREA RELAŢIILOR DIPLOMATICE CU UNGARIA

Ministerul de externe a comunicat ministrului Ungariei la Bucureşti că România a rupt relaţiile diplomatice cu Ungaria.

ORDINUL DE ZI CĂTRE ARMATĂ
AL D-LUI GENERAL MIHAI RACOVIŢĂ, MINISTRUL APĂRĂRII NAŢIONALE

Luând conducerea ministerului apărării naţionale, d. general de Corp de armată Racovită Mihail, a dat către armată, următorul ordin de zi:

OSTAŞI,

Armata Ţării, garanţia şi scutul de totdeauna al fiinţei neamului, s'a încadrat necondiţionat şi fără nicio şovăire, în proclamaţia Majestăţii Sale Regelui, în interesul superior al Patriei.

Dela soldat până la general, formând un tot indisolubil, aţi înţeles cu toată convingerea chemarea Ţării şi lăsând deoparte orice resentimente sau interese personale, aţi dovedit adevărate virtuţi ostăşeşti.

Pentru sentimentele de înalt patriotism şi spiritul de adâncă înţelegere, aduc armatei de Uscat, Aer şi Marină, de pe front şi din interior, cele mai călduroase mulţumiri, fiind convins că oricare vor fi cerinţele Patriei, veţi răspunde şi în viitor cu acelaş elan şi spirit de sacrificiu.

Ministrul Apărării Naţionale,
General de Corp de Armată,

M. RACOVIŢĂ

PRIN DEMOCRAŢIE LA BIRUINŢĂ

de VASILE NETEA

Aşa dar, în ceasul al doisprezecelea al primejdiei, forţele democraţiei române au mântuit încă odată fiinţa statului şi a neamului nostru.

Încătuşate fără întrerupere timp de un lung şir de ani şi împiedecate în mod brutal de a se manifesta şi de a face ascultată adevărata voinţă a poporului românesc, aceste forţe, călăuzite de cel mai neprihănit idealism, au urcat cu demnitate şi cu mândrie calvarul opresiunii politice la care au fost supuse de către nefastele regimuri ale dictaturii.

Democraţia românească a fost îngenunchiată, dar n'a putut fi învinsă!

Puterea şi lumina ei s'au arătat a fi mai înalte decât toate Curţile Marţiale, decât toate închisorile şi lagărele de internare, mai înaltă decât cea mai odioasă dintre censuri şi mai puternică decât ispitele de care nu a fost cruţată.

Ţăria democraţiei o constituie însuşi adevărul pe care îl reprezenta, adevăr al intereselor celor mai adânci ale neamului, al singurelor interese naţionale, interese cari niciun moment nu s'au putut confunda cu interesele şi cu aspiraţiile Germaniei.

Intâiul mare păcat al dictaturilor noastre a fost acela de a arunca România, în dispreţul voinţei poporului, în braţele Germaniei şi de a o constrânge să urmeze o politică absolut potrivnică intereselor sale naţionale.

La începutul tuturor nenorocirilor noastre dela 1940 încoace se poate aşeza un singur cuvânt: Germania!

Prin voinţa ei ne-au fost sfâşiate hotarele, ne-au fost răpite toate drepturile politice şi am fost împinşi într'un război la capătul căruia nu ne putea aştepta decât dezastrul.

Miile de refugiaţi ardeleni, ca şi miile de invalizi, pentru a nu mai vorbi de sutele de mii de morţi şi de prizonieri, sunt „opera" alianţei cu Germania.

Această „operă", care va trebui inventariată cât mai exact, e tot ce ne rămâne în urma unei silnice alianţe de aproape patru ani.

E meritul democraţiei române, şi în primul rând al lui *Iuliu Maniu*, animatorul şi conducătorul acestei democraţii, de a fi isbutit, fie şi într'un ceas aşa de târziu, să pună capăt nefastei alianţe româno-germane şi de a

(Continuare in pag. 2-a)

OPERAŢIILE PENTRU LICHIDAREA CUIBURILOR DE REZISTENŢĂ GERMANE DIN ŢARĂ
AU FOST CAPTURATE NUMEROASE VASE DE TRANSPORT PE DUNĂRE

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

Operaţiunile de lichidare a ultimelor rezistenţe germane aflate pe teritoriul naţional, au continuat la Teliul în zona petroliferă, în jur de Ploeşti, la Slobozia şi Călăraşi cum şi la Orşova, făcându-se alţi numeroşi prizonieri şi capturându-se pradă de război.

In urma acţiunilor executate de trupele noastre la Nord-Est de Braşov şi Vest de Arad, trupele germano-maghiare care pătrunseseră în puncte izolate pe teritoriul nostru, au fost respinse peste frontieră.

Pe Dunăre, în urma unei lupte între vedetele rapide române şi germane, au fost scufundate 3 vedete inamice, capturîndu-se numeroase vase de transport.

Trupele victorioase sovietice au intrat in Capitală

D. general Iosif Teodorescu, comandantul militar al Capitalei; d. ministru C. Titel Petrescu; general V. Dombrowski, prefectul poliţiei şi primarul Capitalei primind armata sovietică la Colentina

COMUNICAT

In cursul dimineţei de 29 August, o coloană înaintată sovietică, în drum spre front, a trecut prin periferiile Capitalei fiind primită de o delegaţiune compusă din d. ministru Constantin Titel Petrescu şi d. general Iosif Teodorescu, comandantul militar al Capitalei.

Populaţia Bucureştilor a întâmpinat trupele sovietice în spiritul cel mai amical.

Mişcările trupelor sovietice pe teritoriul român nu afectează câtuşi de puţin activitatea autorităţilor şi organelor administrative ale statului. In consecinţă toţi funcţionarii urmează a rămâne la posturile lor şi a-şi continua în mod normal activitatea.

CUM AU FOST PRIMITE TRUPELE SOVIETICE

Vestea sosirii avantgărzilor armatei sovietice la marginea Capitalei s'a răspândit cu iuţeala fulgerului în primele ore ale dimineţii. Cetăţenii aşteptau înşiruiţi pe străzile oraşului.

Pe feţele tuturor se citia curiozitatea şi bucuria. Femei, cu părul în vânt şi braţe încărcate cu flori, copii cu steguleţe de hârtie, oameni cu brasarde tricolore, soldaţi, ţărani, muncitori veniţi să privească trecerea oştilor biruitoare.

O lume imensă, în piaţa Colentinei. Tramvaele, oprite de mulţime, aşteptau parcă şi ele. Oamenii alergau în întâmpinarea armatelor sovietice, fiecare cum putea: cu maşini, pe biciclete, pe jos. Peste tot răsună strigătele: „Trăiască armata roşie"; „Trăiască armata română".

La apariţia primelor automobile-amfibii cenuşii tineri şi bătrâni se suiau pe maşini aruncând flori soldaţilor armatei sovietice. In scurt timp, maşinile sunt împodobite cu flori. Soldaţii ruşi zâmbesc, unii se bâlbâie de emoţie, toată lumea aplaudă iar soarele încălzeşte inimile tuturor acelor cari în această clipă realizează spontan înfrăţirea dintre popoare.

Soldaţii ruşi sunt cu toţii extrem de tineri. Sunt adolescenţi, majoritatea n'au mai mult, decât 17-20 de ani. Sunt foarte desvoltaţi fizicеşte bronzaţi, iar trăsăturile lor de pe care copilăria n'a dispărut cu totul sunt energice şi voluntare. Se comportă cu o demnitate şi o modestie neaşteptată la tineri, care ar trebui să fie îmbătaţi de victorie, de primirea entuziastă care li se face. Disciplinaţi, ei îşi urmează drumul, se opresc atunci când mulţimea îi înconjoară şi-i aclamă, apoi pornesc mai departe.

„MEREU INAINTE, SPRE NEMŢI!"

Am vorbit cu unii dintre ei. N'au dormit de două nopţi dar nu resimt oboseala. Oţeleţi ei nu vor să se oprească nici pentru odihna necesară. Maşinele-amfibii cari au trecut prin Bucureşti sunt americane. Intregul armament era şi el de provenienţă americană.

— De unde vii? l'am întrebat pe unul dintre ei.

(Continuare in pag. 2-a)

PRIMELE OBIECTIVE

Multe şi serioase probleme de refacere, reînoire şi reînsănătoşire sunt de rezolvat în viaţa politică, socială şi economică a ţării noastre, dar primele obiective ale momentului sunt: lichidarea completă a trupelor hitleriste cari se mai află pe pământul României şi acţiunea pentru reîncorporarea Ardealului ce ni s'a răpit prin brutalul dictat dela Viena.

Pentru desăvârşirea noastră deplină trebue să ţinem seama în primul rând de aceste două ţeluri pe cari le vom realiza, potrivit prevederilor armistiţiului, cu sprijinul efectiv al Naţiunilor aliate şi cu concursul armatei sovietice.

Toate gândurile, toate sforţările şi toată grija permanentă trebue să fie în funcţiune de aceste două importante ţinte cari, realizate, ne vor da putinţa să ne pansăm rănile pricinuite de război, să alinăm durerile ştiute şi neştiute încă, să echilibrăm pe baze noi bugetul şi să trecem la reformele de dreptate şi de omenie pe cari le aşteaptă toţi cei din câmpul muncii, al muncii de toate nuanţele şi de toate felurile.

Războiul nu s'a terminat încă; situaţia ne impune să ne menţinem vigilenţa spre a realiza cele două principale obiective cari nu le vom atinge fără străduinţe şi fără jertfe.

Spiritul de hotărîre trebue să se îmbine cu simţul de prevedere şi de cumpătenie, pentru ca odată atinse obiectivele să purcedem la lichidarea amintirilor trecutului; la opera de reînsănătoşire morală a vieţii publice; la opera de dreptate pentru toţi cei mulţi, năpăstuiţi de vitregia legiuirilor părtinitoare.

Din noianul durerilor acumulate să facem să răsară o viaţă mai bună pentru toţi şi aceasta o vom vedea înfăptuită cu certitudine dacă vom urma calea înţeleaptă a disciplinei care rămâne izvorul tuturor reformelor solide şi binefăcătoare.

Manifestaţia frontului patriotic în piaţa Universităţii

ARDEALUL NE AŞTEAPTĂ

de I. LUGOSIANU

Acum patru ani, într'o zi de doliu naţional, unitatea Ardealului era sfărâmată, deopotrivă printr'un act de trădare servilă al unor Români nevrednici şi prin perfidia a două regimuri totalitare, care — în atotputernicia lor trecătoare — târguiau teritorii cu drepturi naţionale milenare, în dispreţul oricărei noţiuni de justiţie.

Timp de patru ani, Ardealul românesc — atât de bogat — în tot cursul existenţei lui — în victime şi martiri, şi-a văzut istoria îmbogăţită cu alţi martiri şi alte victime: Români au fugit; Români au fost închişi; Români au fost ucişi; Români au fost goniţi din căminele lor; Români au fost trimişi la moarte în uniforme străine, pe câmpuri de luptă străine; pentru interese străine; Români au fost înjugaţi la plugul grofilor să taie brazdele în locul vitelor.

Timp de patru ani, Ardealul a fost folosit ca un mijloc de şantaj şi de presiune, spre a ne pretinde rând pe rând, prin ameninţări sau prin amăgire, cât mai mult sânge, cât mai mult petrol, cât mai multă pâine.

Timp de patru ani, un regim veleitar a alternat o politică de violenţă retorică cu o acţiune de stupiditate diplomatică, prin care nu s'a isbutit să se asigure Românilor nici cele mai elementare drepturi la viaţă şi la libertate sau să creeze ţării nici cea mai şubredă platformă politică şi juridică pentru viitor.

Tot ce-a putut găsi mai inteligent guvernul defunct faţă de silnicia de la Viena, a fost proclamarea unilaterală din partea noastră a caducităţii arbitrajului din Palatul Belvedere, formulă absurdă şi naivă, faţă de un act eşit din trădare, elaborat fără judecată, impus prin forţă.

Lovit de viţiul unei inexistenţe totale, dictatul din 30 August 1940 nu putea suporta lumina celui mai superficial examen şi dacă România îşi dobândia dreptul de a dispune de soarta ei, actul nefast, eşit din complicitatea a doi dictatori, nu putea să nu se dărâme la cel dintâi suflu de dreptate al unor conştiinţe curate.

Rând pe rând, d-nii Churchill şi Eden, prin declaraţiile lor în Camera Comunelor, ca şi d. Cordell Hull au recunoscut inexistenţa cesiunilor teritoriale obţinute fără voinţa şi consimţământul naţiunilor interesate.

In Aprilie 1944, declaraţia d-lui Molotov confirma public dreptul nostru asupra Ardealului ocupat, iar Londra şi Washingtonul precizau, tot public, că această declaraţie are în întregime acordul lor; în fine d. Churchill, în ultimul său mare discurs, dădea o expresie plastică lipsei de consimţământ din partea României, silită să lucreze cu pistolul hitlerist în piept şi în ceafă.

O asemenea recunoaştere avea însă numai o valoare teoretică, atâta timp cât regimul Antonescu rămânea complicele slugarnic al silniciei hitleriste. România trebuia să se alăture Naţiunilor Unite, răsturnând guvernul Antonescu şi rupând legăturile cu Germania hitleristă. Condiţie legitimă, căreia i-a răspuns, printr'un gest de curaj şi îndrăsneală la 23 August, un tânăr Rege, care încă de pe acum are dreptul la numele unui Rege mare, pentru că a ştiut să întoarcă România pe drumul destinului ei istoric adevărat şi să facă din nou din ea o ţară stăpână pe soarta ei.

Această hotărîre, fericit executată, chiamă o altă hotărîre, care va fi îndeplinită în chip fericit: „Alături de armatele aliate şi cu ajutorul lor — spune proclamaţia regală din 23 August — mobilizând toate forţele Naţiunii, vom trece hotarele impuse prin actul nedrept dela Viena pentru a elibera pământul Transilvaniei noastre de sub ocupaţia străină".

Chemarea la arme urmează astfel apelul la raţiune.

Ea a avut un răsunet adânc în toate inimile româneşti. Ea va găsi toate conştiinţele treze, toate virtuţile bărbăteşti vii, toate braţele gata de luptă. Nu peste multe zile — cu sprijinul Marilor Naţiuni, de care ne-am legat astăzi soarta — frontiera blestemată va fi ştearsă de pe harta ţării.

CRIMINALI DE RĂZBOI

Aproape de sfârşitul războiului trecut, când, ca şi acum, se putea prevedea înfrângerea Germaniei imperialiste, a pornit tot din rândurile germane intenţiunea întrebuinţării bombelor incendiare. Se propunea într'adevăr utilizarea acestor bombe împotriva Parisului şi a Londrei dar înaltul comandament german dându-şi seama că după crimele cu care conştiinţa germană era încărcată, după mâinile femeilor şi copiilor belgiene tăiate, după asasinarea în masă a populaţiei civile din Belgia şi nordul Franţei, după distrugerea catedralei dela Reims, după uciderea admirabilei miss Cavel, după bombardarea Parisului cu monstruoasa „Berta" care cu o lovitură în Vinerea Paştilor în timpul slujbei religioase a lovit în plin biserica „Saint Gervais" îngropând sub ruinele ei sute de credincioşi, după atâtea şi atâtea alte crime ar fi adâncit şi mai profund indignarea lumii împotriva naţiunei germane, — a ezitat şi n'a mai pus în aplicare propunerea făcută de criminalii dela Berlin pentru întrebuinţarea „Branbombe"-lor.

Istoria se repetă. Sau mai bine zis instinctele criminale nu numai că n'au fost înăbuşite ci dimpotrivă ele au reapărut în toată sălbăticia lor.

Intr'adevăr, în acest război după bombardarea Varşoviei lipsită de orice apărare, după atacul brutal asupra Belgradului, unde mii de oameni paşnici, pe străzi, în gări, în grădini publice au fost mitraliaţi sub pretextul pedepsirei Iugoslaviei, vinovată de faptul că a voit să-şi apere independenţa, după ororile săvârşite în numele ideei rasiale, iată acum, o nouă ispravă criminală: bombardarea teroristă a Capitalei României. Au fost ospitalizaţi în această Capitală a cărei populaţie a rămas săptămâni întregi fără pâine şi fără combustibil din pricina lor şi acum, furând avioanele româneşti şi de pe aerodromurile româneşti s'au năpustit prin surprindere deasupra ei răspândind moartea şi ruina fără nici o raţiune, fără ca între România şi Germania să fi fost măcar declarată starea de război şi numai la câteva ore după ce generalii Hansen şi Gerstenberg îşi dăduseră cuvântul de onoare că trupele germane vor fi retrase şi ceruseră chiar asigurarea din partea noastră a unei retrageri liniştite.

Răzbunare criminală. Răzbunare împotriva Regelui Mihai I, al cărui palat a fost lovit în plin, răzbunare împotriva populaţiei

(Continuare in pag. 2-a)

PRINDEREA GENERALULUI GERSTENBERG

Generalul Gerstenberg a fost prins. El este acela care şi-a călcat cuvântul de onoare dat de a ordona trupelor germane să se retragă în ordine.

El este acela care a solicitat libera trecere către trupele germane ce i s'a acordat, fiind însoţit de doi ofiţeri români. Ajuns la unităţile germane s'a pus în fruntea lor şi a ordonat atacul şi bombardamentul sălbatec asupra Capitalei, reţinând totodată pe cei doi ofiţeri români însoţitori.

Generalul Gerstenberg se află acum în mâinile noastre şi va răspunde de faptele sale.

Statele Unite vor fi reprezentate la semnarea armistiţiului cu România

Washington, 29 (Rador). — D. Hull, şeful departamentului de stat, a declarat Marţi ziariştilor că Statele Unite vor fi reprezentate atât diplomatic, cât şi militar, la semnarea armistiţiului cu România la Moscova.

DELEGAŢIA ROMÂNĂ LA MOSCOVA PENTRU SEMNAREA ARMISTIŢIULUI

Delegaţia română care a plecat la Moscova pentru semnarea armistiţiului cu Naţiunile Unite, se compune din d-nii: Lucreţiu Pătrăşcanu, ministru de stat şi ministru ad-interim la justiţie; I. Christu, ministru plenipotenţiar; general Dămăceanu, subsecretar de stat la interne; Ghiţă Pop, fost ministru şi colonel Focşeneanu, din Marele Stat Major.

CĂPITANUL BÂZU CANTACUZINO
S'A INTORS DELA FOGGIA-ITALIA

Am informat publicul că asul aviaţiei noastre de vânătoare, căpitanul de rezervă Bâzu Cantacuzino, a decolat Sâmbătă de pe un aerodrom din Capitală, cu direcţia Foggia-Italia.

Deşi cu un avion de vânătoare Messerschmitt, de un loc, Bâzu Cantacuzino ducea în fuselajul aparatului său şi un colonel din aviaţia americană care căzuse în România cu 8 zile în urmă.

La Foggia, Bâzu Cantacuzino a aterizat chiar pe aerodromul care servea ca bază a forţelor comandate de oaspetele pe care-l aducea la bord.

Eri dimineaţă, aviatorul român s'a întors, de astă dată pe un avion de vânătoare american tip „Mustang". Alte 3 aparate de acelaş tip l-au însoţit până la noi, fără să aterizeze.

❖

Tot eri, în cursul după amiezei, două fortăreţe sburătoare americane cu patru motoare, au aterizat pe un aerodrom din preajma Capitalei, având la bord o misiune de aviatori americani.

Cele două fortăreţe, cari s'au întors, au fost escortate de 50 de avioane de vânătoare „Mustang".

A INCEPUT RETRAGEREA TRUPELOR GERMANE DIN BULGARIA

Moscova, 29 (Rador). — **Postul de radio Moscova, citând în noaptea spre Marţi o ştire a agenţiei telegrafice bulgare, a anunţat că retragerea trupelor germane staţionate în Bulgaria, a început.**

„Ea va fi terminată în câteva zile", a adăugat postul de radio.